

PASTORAAL BELEIDSPLAN 3.0

**Een geloofsgemeenschap van
Vieren - Verdiepen – Getuigen**

November 2023

Inleiding

In deze derde versie van een Pastoraal Beleidsplan voor de parochie H. Franciscus van Assisi wordt het beleidsplan geheel herzien. Er is veel veranderd sinds de eerste en de tweede versie werden geschreven.

De fusie tot één parochie is inmiddels 8 jaar geleden. Er wachten ons nieuwe uitdagingen.

De directe aanleiding om een derde versie te maken van het Pastoraal Beleidsplan is de opdracht vanuit het bisdom om te gaan werken aan een Gebouwen Beleidsplan voor de gehele parochie. Een dergelijk Gebouwen Beleidsplan moet hand in hand gaan met een Pastoraal Beleidsplan.

Als pastores vinden wij het heel erg belangrijk dat in het Gebouwen Beleidsplan nadrukkelijk wordt gekeken naar voorzieningen op de plaatsen waarop de gemeenschappen samenkomen. Hetzij in het huidige kerkgebouw, hetzij op een eventueel nieuwgekozen plek. Verderop in dit Pastorale Beleidsplan komen wij daarop terug.

Verder houden wij nu al in gedachten dat de pastorale situatie over twee jaar er toch anders zou kunnen zien. In 2025 gaat pastor Erich namelijk met pensioen en dat zal invloed hebben op wat er in brede zin pastoraal mogelijk is.

Wat is de missie van onze geloofsgemeenschappen?

Onze geloofsgemeenschappen willen expliciet geloofsgemeenschappen zijn rond de persoon en de boodschap van Jezus Christus. Door Hem en door Zijn evangelie voelen we ons op de een of andere manier aangeraakt.

Wij willen Jezus` leerlingen zijn; we willen ons laten voeden door Zijn Woord en sacramenten. Ook in deze tijd willen we Zijn leerlingen zijn zoals eens de apostelen: tijd met Jezus Christus doorbrengen; al luisterend ons leven met Hem verbinden. Wij willen als leerlingen van Jezus Zijn opdracht met vrijmoedigheid te vervullen: Zijn “Blijde Boodschap” verkondigen en naleven.

In de eredienst komen we als gelovigen samen rond Jezus. Door deelname aan de eredienst willen we steeds meer Zijn lichaam worden. Vanuit de gezamenlijk gevierde eredienst krijgen we, geïnspireerd door het evangelie, kracht voor het dagelijks bestaan en kunnen we met vertrouwen in het leven staan.

In de catechese willen we het katholieke geloof beter leren kennen, verdiepen en laten groeien en komende generatie(s) met die Boodschap vertrouwd maken. De Catechese is altijd een uitnodiging om het geloof en de boodschap van Jezus steeds meer eigen te maken en na te leven.

In de diaconie krijgt Jezus’ evangelie pas echt handen en voeten. Zijn boodschap van liefde en dienstbetoon krijgt gelding, als we binnen onze gemeenschappen omzien naar de mensen die hulp en steun nodig hebben. Ook willen we vanuit diezelfde boodschap oog hebben voor hulpbehoevenden die niet tot onze gemeenschappen behoren. De diaconie is in die zin voor onze geloofsgemeenschappen het venster naar de samenleving.

Vanuit onze betrokkenheid op de persoon en de boodschap van Jezus Christus willen wij als christelijke geloofsgemeenschappen present zijn in de samenleving. We zijn er diep van overtuigd daarbij een christelijke traditie te vertegenwoordigen die vaak ingaat tegen de heersende waarden van de huidige West-Europese cultuur. In deze cultuur lijkt vaak het hoogste doel van de mens hierin gelegen om het leven in de greep te krijgen. Wij willen ervan uitgaan dat het leven ons door God gegeven is en dat we daarom verantwoordelijkheid dragen voor het welzijn van

medemensen. In onze cultuur hangt de waarde van een mens vaak af van zijn/haar prestaties en talenten. Vanuit ons geloof belijden wij de gelijkwaardigheid van ieder mens. Mogen velen de geschiedenis zien als een onverschillige aaneenschakeling van gebeurtenissen, wij beschouwen haar als de plaats waar Gods verbondenheid met mensen reëel aanwezig is.

Wat ons voor ogen staat bij samen-kerk-zijn is dat we hopen dat heel velen zich welkom voelen. Ons staat voor ogen dat velen zich thuis voelen in de geloofsgemeenschap, en zich graag invoegen als levende bouwstenen van het Lichaam van Christus. Op geen enkele manier streven we een 'heilige rest' na. Veel meer beschouwen we de kerk als een soort herberg, waar velen mogen schuilen.

Graag willen wij steeds meer beseffen dat we samen deel uitmaken van een grotere en bredere werkelijkheid.

Jezus heeft gezegd: "wees één zoals mijn Vader en Ik een zijn, dan zal de wereld geloven dan Jezus de Redder is. (Joh. 17:21-23) Zo willen we de missie van de Kerk vormgeven: alle mensen uitnodigen om in Christus te geloven, Hem te volgen en van Hem te getuigen in woord en daad.

Vieren

1. Liturgie

De zondagsvieringen.

De komende jaren willen we inzetten op het behoud van de vieringen in het in de drie geloofsgemeenschappen van Assen, Zuidlaren en Roden. De geloofsgemeenschappen moeten in ieder geval in het weekend bij elkaar kunnen komen om het geloof te vieren.

Pastor Erich zal de werkgroepen diensten onder leiding van parochianen regelmatig bij elkaar te laten komen voor gezamenlijke inhoudelijke toerusting en begeleiding.

Vieringen door de week

Altijd zijn christenen door de week samengekomen om liturgie te vieren. Beleid is ruimte te creëren voor liturgie-door-de-week op de drie locaties. De doordeweekse liturgie draagt een eigen karakter: kleinschalig, meditatief, en eenvoudiger dan de zondagsviering.

Er is binnen de drie locaties een beperkt aanbod van vieringen door de week. In Assen is er een woensdagochtendmis, een vrijdagavondmis met voorafgaande de uitstelling van het Allerheiligste Sacrament. Ook is er een eucharistieviering voor senioren een keer per maand in het parochiehuis.

In Zuidlaren is er op donderdag ook een eucharistieviering. De door de week eucharistievieringen komen te vervallen bij afwezig van Pastor H. Garcia.

Verder willen wij om ruimte creëren voor meditatieve vieringen, vesperdiensten, getijdengebed of anderszins.

Bijzondere liturgische vieringen

In Roden is er een Psalmviering een keer per maand.
In Zuidlaren is er op Eerste Pinksterdag een oecumenische viering.

Vieringen ter voorbereiding op hoogfeesten.

In de parochie zijn er in het kader van de advent en van de veertigdagentijd boetevieringen door de week of in het weekend. In de boetevieringen geleid door een priester is er altijd de mogelijkheid om persoonlijk het sacrament van boete en verzoening te ontvangen.

Liturgische momenten tijdens niet-liturgische bijeenkomsten.

Ons beleid is erop gericht ook tijdens niet-liturgische bijeenkomsten liturgische momenten in te bouwen. We willen hiermee bereiken dat gelovigen er zich meer van bewust worden dat al onze bijeenkomsten in het licht staan van het evangelie. Aan het begin of aan het einde van een vergadering/bijeenkomst kan er een kaars ontstoken worden. Een van de aanwezigen kan uitgenodigd worden een gebedsintentie uit te spreken, een ander kan gevraagd worden een lezing uit de Heilige Schrift voor te lezen. Graag willen wij dus in de parochie de vergaderingen en bijeenkomsten open en afsluiten met een moment van gebed of bezining.

Interlokale erediensten

Het parochiefeest zal in een van de locaties van de parochie plaatsvinden. Zo komen de parochianen uit de drie locaties samen om als parochiegemeenschap het geloof te vieren. Doel hiervan is de onderlinge verbondenheid zichtbaar te maken en vorm te geven. Zo is de fusie niet alleen maar een bestuurlijk/organisatorisch gegeven, maar ervaren de gelovigen uit de onderscheiden locaties dat zij deel uitmaken van de grotere geloofsgemeenschap van de fusieparochie.

Verdiepen

2. Catechese

Naast de eredienst maakt ook de catechese het hart uit van onze kerk. Lerend willen we bezig-zijn met ons geloof, omdat we ervan overtuigd zijn dat op deze manier ons geloof gevoed kan worden.

Wij blijven de catechese zien als behorend tot het hart van de geloofsgemeenschap. Dat betekent dat we catechetisch actief moeten zijn om het geloofsgoed bekend te maken aan een komende generatie.

Op dit moment functioneert binnen de drie parochies de eerste communie-catechese. In elke parochie zijn vrijwilligers actief die deze catechese dragen. We merken dat de aantallen kinderen die aangemeld worden voor het meedoen aan de eerste H. Communie kleiner worden. Al eerder is besloten de eerste H. Communie in Roden en Zuidlaren één keer in de twee jaar te laten plaatsvinden of zelfs nog minder frequent in Zuidlaren. In Assen vindt dat nog steeds jaarlijks plaats. Wellicht komt er ook voor Assen in de nabije toekomst een moment waarop de eerste communie tweejaarlijks wordt.

Op het gebied van de eerste communicatiecaterchese vindt er nog niet heel veel interparochieel plaats. In de toekomst valt te denken aan een bijeenkomst waarin de kinderen van de verschillende locaties verzameld worden voor een bezichtiging van een van de parochiekerken. Wat in het kader van de eerste communie wel interparochieel gebeurt, is de terugkommiddag voor de eerste communicanten van de afgelopen twee jaar. Elk jaar wordt deze bijeenkomst met veel succes georganiseerd in en rondom het parochiehuis van Assen. Deze terugkommiddag vindt plaats in de maand september.

In Assen bevinden zich twee r.-k. scholen, de Maria in Campisschool en de Vredeveldschool. Deze scholen volgen hun

eigen catechetische programma's. Er zijn goede contacten tussen enerzijds de parochie en anderzijds de scholen. H. Garcia bezoekt een keer per maand de groepen. Ofschoon het percentage katholieke kinderen op beide scholen zeer gering is, is het van blijvend belang dat er goede contacten blijven. Op deze manier komen veel kinderen, die niet-christelijk zijn, in aanraking met geloof en kerk.

We willen werken aan een uitbouw van de interparochiële kindercatechese voor de kinderen die hun Eerste H. Communie hebben gedaan en nog op de basisschool zitten.

Er moeten wegen gevonden worden om de kinderen van alle drie locaties te stimuleren hiernaartoe te gaan. Er valt aan te denken om de voorbereiding van de Eerste H. Communie te centraliseren.

De catechese voor jongeren van twaalf tot vijftien jaar of jongerencatechese zal parochieel plaatsvinden. Pastor H. Garcia verzorgt de jongerencatechese. Het traject duurt 3 jaar, de derde jaar is feitelijk de voorbereiding op het sacrament van het heilig Vormsel.

Tegelijkertijd willen we elk seizoen een aanbod volwassenencatechese doen. Dit aanbod moet niet zo zijn, dat die alleen maar de interesse wekt van de inner circle. Er zijn mensen die niet direct betrokken zijn bij de geloofsgemeenschap en toch meer willen weten van de geloofstraditie. Deze mensen moeten bereikt worden. Ze moeten zich aangesproken voelen door de inhoud van ons aanbod volwassenencatechese. In die zin willen we dit aanbod missionair laten zijn.

In de nabije toekomst zullen wij, pastores, de mogelijkheden moeten bekijken van centralisatie van de onderscheiden catechetische initiatieven. De groepjes zijn vaak klein en samenvoeging is gewenst, in ieder geval in theorie, maar de grote afstanden tussen de locaties spelen ons danig parten.

Er valt ook te denken aan een gezamenlijke begeleiding van catechumenen. Na hun opname in de kerk kunnen wij hen interlokaal bijeen blijven roepen.

Getuigen

3. Diaconie

“De Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen” (Mc. 10,45). Wat voor Jezus Christus gold, geldt ook voor zijn volgelingen heden ten dage.

In onze geloofsgemeenschappen moeten wij proberen gestalte te geven aan de diaconale taak van de kerk. Diaconie is een intrinsiek onderdeel van de Kerk en haar missie in deze wereld, naast liturgie en catechese.

Diaconie omvat vele verschillende activiteiten die allen tot stand komen vanuit de gedachte dat wij omzien naar onze naasten, binnen en buiten de geloofsgemeenschap.

In alle drie de locaties van de parochie is er aandacht voor zieken, ouderen en stervenden. Dat gebeurt door de pastores, maar ook door vele vrijwilligers. Er is behoefte aan nieuwe vrijwilligers op dit terrein.

In Roden is men aan het nadenken om bezoeker en bezochte één op één aan elkaar te koppelen. Je hebt dan meer vrijwilligers nodig, maar de taak is dan wel te overzien.

De diaconale kant van de parochie houdt zich ook bezig met het ondersteunen van diverse projecten en activiteiten die opkomen vanuit de maatschappij of diverse kerken. Te denken valt aan: de Voedselbank, inlooptmomenten voor ouderen en eenzame mensen, vluchtelingenwerk en vluchtelingenopvang; en activiteiten voor minder draagkrachtigen.

Sommige activiteiten worden oecumenisch aangepakt: dit gebeurt in alle drie de locaties. Dit is zeker iets wat moet worden aangemoedigd.

Gezien de ontwikkelingen binnen onze kerk, maar ook op het protestantse kerken, lijkt het verstandig op diaconaal gebied echt samen te gaan werken.

Vredeswerk, Ontwikkelingswerk en Missie, oftewel de VOM, is binnen de parochie actief. In Assen en Roden zijn werkgroepen op dit gebied. De werkgroepen van Roden en Assen werken samen, zeker op het gebied van de Vastenactie. Zuidlaren heeft geen VOM-groep meer.

De aandacht voor het vredeswerk is laatste jaren afgenomen. Misschien behoeft dit in de toekomst meer aandacht. Er is een PCI binnen de parochie die zich richt op individuele nood. Ze signaleert wel dat het lastig is om contact te leggen met die mensen die echt hulp nodig hebben.

Ze financiert mede ook een aantal laagdrempelige diaconale activiteiten in de parochie.

In het bestuur van de PCI zijn alle drie locaties vertegenwoordigd. Dit is belangrijk om zicht te houden op de nood over de hele breedte van de parochie. Om die reden is er ook regelmatig contact met het parochiebestuur en het pastoresteam over het te voeren beleid op diaconaal gebied. Pastores hebben immers vaak meer direct contact met individuele parochianen die hulp nodig hebben.

4. De toekomst

Binnen de gefuseerde parochie liggen de locaties op behoorlijke afstand van elkaar. Ze hebben, binnen de katholieke identiteit, ieder een eigen kleur en dynamiek. Dat heeft ook te maken met hun ontstaansgeschiedenis. Het is belangrijk dat er onderling contact en overleg tussen de locaties blijft bestaan. Nu wordt dat structureel gefaciliteerd door het parochiebestuur. Wij vinden dat als pastoresteam van groot belang.

De toekomst zal de nodige uitdagingen kennen zoals bijv. een reductie van het aantal pastores, een terugloop in het aantal vrijwilligers en een verdere vergrijzing van de actieve parochianen. Hoe kunnen dan gebouwen in stand worden gehouden, ook financieel gezien?

Wat de pastorale zorg betreft: die zal misschien maar in handen zijn van één pastor. Daarom zullen er soms keuzes in het pastorale aanbod moeten worden gemaakt. Het pastorale team heeft als uitgangspunt dat de drie locaties in het weekend minimaal ieder één viering zullen hebben.

Wanneer het pastoraat gedragen wordt door één pastor zullen de geloofsgemeenschappen meer zelf moeten gaan regelen en overzien.

Daarnaast lijkt het van groot belang dat er extra aandacht zal moeten worden geschonken aan de scholing en toerusting van vrijwilligers. Bij voorbeeld scholing van vrijwilligers die voorgaan in weekendvieringen of uitvaarten. Of toerusting van diaconale vrijwilligers.

Het pastorale team vindt dat iedere locatie een waardige plek moet hebben om te kunnen 'vieren, verdiepen en getuigen'. Het moet een goed voorziene, warme, en uitnodigende plek zijn, zodat de gelovigen graag actief blijven en zich thuis kunnen voelen. Er moet gelegenheid en ruimte zijn voor catechese, vergaderingen,

koorrepetities ed. De ruimte dient ook om elkaar ontmoeten, bemoedigen en ondersteunen. Tot nu toe hebben wij in alle drie locaties een eigen kerkgebouw. Of dat zo blijft is de vraag. Moet er vervangende ruimte worden gezocht dan moet die voldoen aan de hierboven genoemde voorwaarden.

Naast een trend van teruglopend kerkbezoek, zien we ook nieuwe groepen parochianen. Vaak nieuwe Nederlanders, maar ook jongeren of doopkandidaten die op zoek zijn naar ontmoeting met God, zingeving en aangesproken worden door de sacraliteit en traditie van de liturgie. Het is belangrijk dat wij ook mogelijkheden bieden in liturgische vieringen die inspelen op de vragen van deze groep parochianen binnen de kaders van de mogelijkheden die de RK kerk ons biedt. Bij voorbeeld door vieringen in andere talen, vieringen voor jongeren die tegemoetkomen in hun zoeken naar sacraliteit.

Locatieraden en parochiebestuur zullen nog sterker contact met elkaar en met de parochianen moeten zoeken om te weten wat er leeft, wat er nodig is en hoe men de gemeenschap van Christus blijft voeden en in stand houden. Bijeenkomen op de zogenaamde “heidagen” is een goede gelegenheid om contact te houden.

Tenslotte: Punt van aandacht voor de hele parochie:

Hoe kunnen de pastores verder ontlast worden zodat er voldoende tijd overblijft voor de directe pastorale zorg?

Te denken valt aan het overnemen van administratieve en organisatorische zaken. Een optie is het opstarten van een parochiebureau met, indien mogelijk, een betaalde kracht.

Het pastoresteam:

P. Wellen

H. Garcia

A. Erich

Versie november 2023